

LLENGUATGE MUSICAL

Continguts | Accés a 3r curs de grau professional de música

Lectures entonades, recitades i rítmiques

- Lectura entonada amb acompanyament al piano:
- En clau de sol, o en clau de fa, o alternant les dues claus.
- Entonar l'escala de la tonalitat, l'arpegi, els graus tonals.
- Afinar una sèrie de 4 a 6 notes (sèrie d'interval·ls) que ajuden a preparar la tonalitat de la lectura.
- Afinar acords tríades i/o quatríades.
- Lectura recitada (sense entonar).
- En clau de sol, en clau de fa o alternant les dues claus.
- Lectura d'acords quatríades, on el baix i el tenor estiguin escrits amb clau de Fa i la contralt i la soprano estiguin escrits amb clau de Sol.
- Amb canvis de compàs, amb diferents equivalències d'unitat de temps.

Dictats i identificació auditiva

- Dictat rítmic-melòdic, a 1 veu (6-8 compassos), precedit per una cadència que prepari la tonalitat.
- Dictat rítmic-melòdic, a 2 veus (4-8 compassos), en claus sol i/o fa, precedit per una cadència que prepari la tonalitat.
- Transcripció rítmica i/o melòdica a partir d'un fragment d'àudio prèviament escoltat.

Audició

- Després d'escoltar dues vegades una peça musical:
- Determinar la formació orquestral o cambística per la qual està escrita l'obra.
- Determinar el/s instrument/s solista/es i la família a la qual pertanyen.
- Indicar:

- El compàs i/o pulsació.
- El mode major o menor.
- L'estructura general de l'obra (esquema formal).

Anàlisi i creativitat

Donat un fragment o peça musical:

- Determinar la tonalitat.
- Els graus tonals de la tonalitat principal.
- Marcar les sensibles.
- Les frases i els períodes.
- Indicar si els finals són suspensius o conclusius, femenins o masculins.
- Identificar les cadències.
- Identificar i analitzar uns determinats intervals.
- Marcar les funcions tonals dels acords donats, indicant la seva disposició (estat fonamental, 1a inversió o 2a inversió).
- Xifrar els acords.
- Assenyalar les notes estranyes de la melodia (notes de pas, brodadures, appoggiatures, retards, anticipacions i escapades).
- A partir de la melodia donada, completar els acords realitzant-los a 4 veus (soprano, contralt, tenor i baix).
- A partir dels acords donats, completar la melodia utilitzant -també- notes estranyes i especificant-ne el seu tipus.

Teoria

- Tonalitats i armadures practicables i impracticables.
- Escales: major, major Mixta, menor natural, menor harmònica, menor mixta i menor melòdica. Tetracords perfectes o imperfectes.
- Claus i índex acústics en les claus de Sol, Fa en 4a i Do en 3a.
- Transport:
- Fragments a l'uníson en les claus esmentades en el punt anterior.

- Escrit de melodies amb alteracions accidentals a d'altres tonalitats, a 2es majors i menors, a 3es majors i menor i a 4es Justes, superiors i inferiors.
- Introducció als instruments transpositors.
- Anàlisi d'intervalles simples i compostos amb la seva inversió rigorosa.
- Anàlisi d'intervalles per quintes justes.
- Canvis d'armadures.
- Tonalitats enharmòniques.

Harmonia

- La sèrie harmònica.
- Anàlisi d'acords tríades perfectes majors, perfectes menors, augmentats i disminuïts, a tres i a quatre veus. Buscar totes les tonalitats a les quals poden pertànyer.
- Xifrats d'acords tríades, en estat directe, primera i segona inversió, i amb alteracions.
- Disposició oberta, tancada i pont dels acords tríades.
- Encadenament d'acords en estat fonamental.
- Cadència autèntica, trencada, semicadència i cadència plagal: concepte, identificació i realització.
- Realització de baixos a quatre veus (amb notes reals i acords tríades en estat directe).

LLENGUATGE MUSICAL

Exemple | Accés a 3r curs de grau professional de música¹

Audició

Escaneja el codi QR i escolta atentament l'obra musical. Seguidament, subratlla la resposta correcta, en cada cas.

1. Quina **estructura** musical correspon a l'obra musical que acabes d'escoltar?
 - ABABA
 - ABACA
 - AABBA
2. Quina **formació** la interpreta?
 - Duo
 - Trio
 - Quartet
3. Quin tipus de **veu humana** la canta?
 - Tenor
 - Soprano
 - Contratenor
4. Quin **instrument** musical acompanya la veu humana?
 - Piano
 - Guitarra
 - Clavicèmbal
5. Quina indicació de **tempo** creus que seria escaient per aquesta obra?

¹ El document és una mostra. Les preguntes i l'estructura de la prova d'accés poden diferir de l'exemple presentat en aquest document.

- Grave
- Andante
- Allegro

6. Els dos últims acords de l'obra musical constitueixen una **cadència** del tipus:

- Conclusiva
- Suspensiva
- No hi ha cadència

7. En quin **gènere musical** classificaries l'obra?

- Blues
- Clàssica
- Folk

8. De les quatre relacions que tens a continuació, assenyala la creguis que és més escaient per classificar l'obra que has escoltat.

- Barroc - Henry Purcell
- Classicisme - Wolfgang Amadeus Mozart
- Romanticisme - Franz Schubert
- Contemporània - John Cage

Anàlisi

I
V
I
IV
I
II

Veü

Clavicèmbal

5
V
I
IV
V
I
V
I

Ve.

Clv.

6
4

9

Ve.

Clv.

6 6 6

4

A partir del fragment musical presentat a la pàgina anterior, respon les preguntes:

10. En quina **tonalitat** creus que està escrit?

- La major
- La b major
- La b menor

11. En quin tipus de **compàs** creus que està escrit?

- Ternari - Compost
- Binari - Simple
- Ternari - Simple

12. Quin tipus de **començament** creus que té?

- Tètic
- Acèfal
- Anacrúsic

13. Escriu -a la partitura i amb números romans- les **funcions tonals** dels acords que apareixen entre els compassos 9 i 12. Hi ha 8 acords, en total.

14. Fixa't amb el pentagrama en clau de fa del clavicèmbal, concretament en el compàs 8. Assenyala -a la partitura- les notes estranyes que hi apareixen i digues de quin tipus² són.

15. Assenya-la -a la partitura escrivint una lletra "S"- totes les notes **sensible** que trobis a la melodia del fragment.

16. Fixa't amb el pentagrama en clau de sol del clavicèmbal, concretament en el compàs 7 i en el compàs 9. Veuràs que hi falta un acord, en cada cas. En funció del xifrat que tens indicat, escriu -a la partitura- l'**acord** corresponent.

17. Escriu -a la partitura i només quan sigui necessari- els **xifrats** dels quatre primers compassos del fragment.

18. Assenya-la -a la partitura- un **interval** de 2a menor, un de 4a Justa, un de 5a Justa i un de 6a major.

19. Analitza els dos **acords** del compàs 1 i escriu -a la partitura- si són *Perfecte major*, *Perfecte menor*, *5a augmentada* o *5a disminuïda*.

² Recorda que les **notes estranyes** poden ser: *notes de pas*, *brodatures*, *appoggiatures*, *escapades*, *retards* i *anticipacions*.

Harmonia i creació

20. **Realitza harmònicament a 4 veus**, utilitzant acords tríades en estat fonamental.

- *Pensa bé la tonalitat de la peça.*
- *Pots marcar les funcions tonals de tots els acords, amb números romans.*
- *Pots assenyalar els intervals del baix, per saber -en cada cas- quan cal fer moviment contrari o quan es poden mantenir notes en comú entre els acords.*
- *No t'oblidis de xifrar els acords, si és necessari.*
- *Ves amb compte a l'hora de realitzar les cadències.*

21. Escriu una **melodia** per la "veu" que sigui coherent -musicalment- amb l'audició que has escoltat i amb l'anàlisi que has realitzat. Has d'utilitzar **notes reals** i almenys, 4 **notes estranyes** de tipus diferents³.

22. Una clarinetista vol interpretar -amb el seu **clarinet en si bemoll**- la melodia que acabes d'escriure. El clarinet en si bemoll és un **instrument transpositor**, i per tant, la nota que llegeix a la partitura no es correspon amb el so que emet⁴. **Fes la transcripció de la melodia (que has escrit al pentagrama "veu") per tal que pugui interpretar-la la clarinetista i soni exactament igual a la teva melodia.**

- *Pensa bé la tonalitat de la peça.*
- *Pensa bé la tonalitat del clarinet i l'armadura que li correspon.*

³ Recorda que les **notes estranyes** poden ser: *notes de pas, brodadures, appoggiatures, escapades, retards i anticipacions*

⁴ Quan la clarinetista llegeix un Do³ a la partitura, sona un Si b².

Veü

Clarinet en Sib

Clavicèmbal

⁴

Ve.

Cl. Sib

Clv.

Lectures i entonació

23. Recita la següent lectura (sense entonar). Cal que portis el compàs i pots subdividir-lo, si ho creus convenient.

Adagio ♩ = ♩. ♩. = ♩

4

24. Canta la següent lectura. Cal que portis el compàs.

Andante

6

INDICACIONS PER AL PROFESSORAT

Audició - I attempt from love's sickness [Henry Purcell]

Escaneja el codi QR i escolta atentament l'obra musical. Seguidament, subratlla la resposta correcta, en cada cas.

1. Quina **estructura** musical l'hi correspon?

- ABABA
- **ABACA**
- AABBA

2. Quina **formació** la interpreta?

- **Duo**
- Trio
- Quartet

3. Quin tipus de **veu humana** la canta?

- Tenor
- **Soprano**
- Contratenor

4. Quin **instrument** musical acompanya la veu humana?

- Piano
- Guitarra
- **Clavicèmbal**

5. Quina indicació de **tempo** creus que seria escaient per aquesta obra?

- Grave
- **Andante**
- Allegro

6. Els dos últims acords l'obra musical constitueixen una **cadència** del tipus:

- **Conclusiva**
- Suspensiva
- No hi ha cadència

7. En quin **gènere musical** classificaries l'obra?

- Blues
- **Clàssica**
- Folk

8. De les quatre relacions que tens a continuació, assenyala la creguis que és més escaient per classificar l'obra que has escoltat.

- **Barroc - Henry Purcell**
- Classicisme - Wolfgang Amadeus Mozart
- Romanticisme - Franz Schubert
- Contemporània - John Cage

Percepció auditiva

9. A la **transcripció** que tens a continuació hi ha 5 errors respecte l'obra original que has escoltat. Identifica'ls i corregeix-los tot escrivint -de nou- la partitura al pentagrama en blanc:

6

Anàlisi

Observa el fragment musical que tens a continuació i respon les preguntes.

10. En quina **tonalitat** creus que està escrita?

- La major
- **La b major**
- La b menor

11. En quin tipus de **compàs** creus que està escrita?

- Ternari - Compost
- Binari - Simple
- **Ternari - Simple**

12. Quin tipus de **començament** creus que té?

- Tètic
- Acèfal
- **Anacrúsic**

13. Escriu -a la partitura i amb números romans- les **funcions tonals** dels acords que apareixen entre els compassos 9 i 12. Hi ha 8 acords, en total.

IV - I - IV - V - I - IV - V - I

14. Fixa't amb el pentagrama en clau de fa del clavicèmbal, concretament en el compàs 8. Assenyala -a la partitura- les notes estranyes que hi apareixen i digues de quin tipus⁵ són.

LA bemoll: appoggiatura | SOL: nota de pas

15. Assenya-la -a la partitura escrivint una lletra "S"- totes les notes **sensible** que trobis a la melodia del fragment.

SOL: compassos 5 i 7

16. Fixa't amb el pentagrama en clau de sol del clavicèmbal, contrecament en el compàs 7 i en el compàs 9. Veuràs que hi falta un acord, en cada cas. En funció del xifrat que tens indicat, escriu -a la partitura- l'**acord** corresponent.

Compàs 7: MI b - SOL - SI b (6/4) | Compàs 9: RE b - FA - LA b (6)

17. Escriu -a la partitura i només quan sigui necessari- els **xifrats** dels quatre primers compassos del fragment.

Acords en primera inversió, xifrats amb un "6":

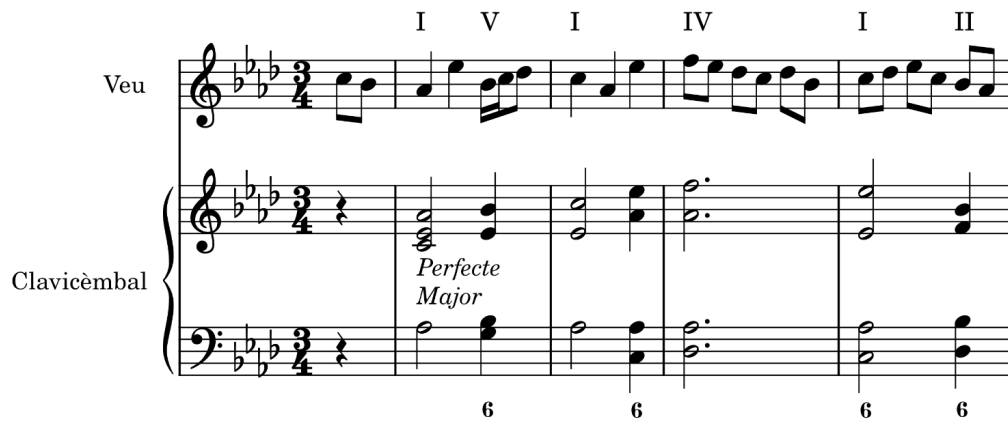
Compàs 1 - Segon acord | Compàs 2 - Segon acord | Compàs 4 - Els dos acords

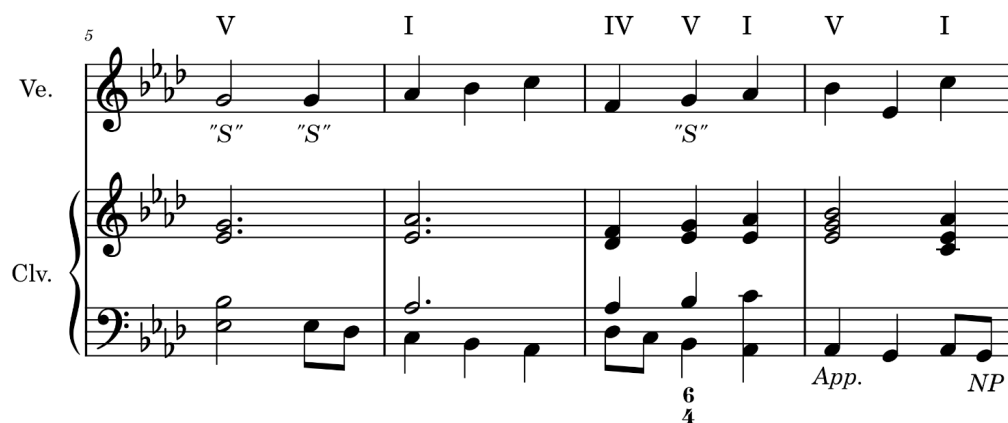
⁵ Recorda que les **notes estranyes** poden ser: *notes de pas, brodadures, appoggiatures, escapades, retards i anticipacions.*

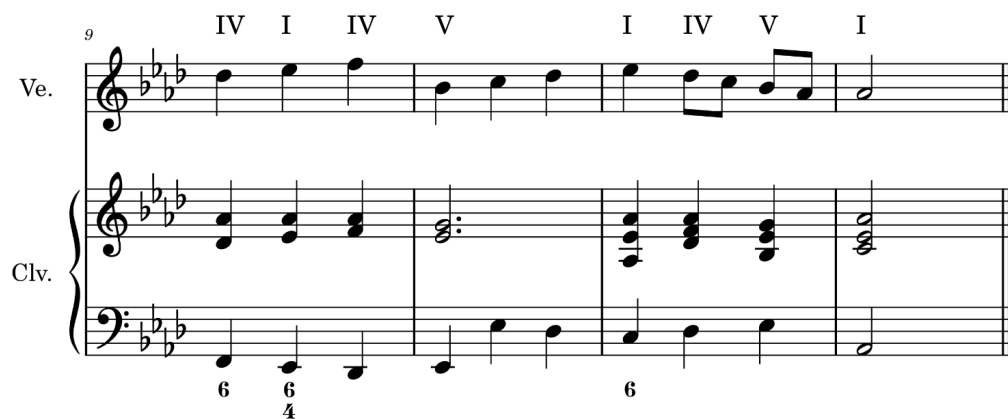
18. Assenya-la -a la partitura- un **interval** de 2a menor, un de 4a Justa, un de 5a Justa, un de 6a major.

19. Analitza els dos **acords** del compàs 1 i escriu -a la partitura- si són *Perfecte major*, *Perfecte menor*, *5a augmentada* o *5a disminuïda*.

Perfecte major

 Musical score for the first system of 'Perfecte major'. It features a vocal line (Veu) and a keyboard accompaniment (Clavicèmbal) in 3/4 time, key of B-flat major. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The piece is in 3/4 time. The first system consists of six measures. The vocal line starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, B4, A4, G4. The keyboard accompaniment starts with a whole rest, followed by chords in measures 2, 3, 4, 5, and 6. The chords are labeled with Roman numerals: I, V, I, IV, I, II. The first chord in measure 2 is labeled 'Perfecte Major'. The fingering '6' is indicated below the bass line in measures 2, 3, 5, and 6.

 Musical score for the second system of 'Perfecte major'. It features a vocal line (Ve.) and a keyboard accompaniment (Clv.) in 3/4 time, key of B-flat major. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The piece is in 3/4 time. The second system consists of six measures. The vocal line starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, B4, A4, G4. The keyboard accompaniment starts with a whole rest, followed by chords in measures 2, 3, 4, 5, and 6. The chords are labeled with Roman numerals: V, I, IV, V, I, V, I. The first chord in measure 2 is labeled 'Perfecte Major'. The fingering '6' is indicated below the bass line in measure 4. The dynamic markings 'App.' and 'NP' are present in measures 5 and 6 respectively.

 Musical score for the third system of 'Perfecte major'. It features a vocal line (Ve.) and a keyboard accompaniment (Clv.) in 3/4 time, key of B-flat major. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The piece is in 3/4 time. The third system consists of six measures. The vocal line starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, B4, A4, G4. The keyboard accompaniment starts with a whole rest, followed by chords in measures 2, 3, 4, 5, and 6. The chords are labeled with Roman numerals: IV, I, IV, V, I, IV, V, I. The first chord in measure 2 is labeled 'Perfecte Major'. The fingering '6' is indicated below the bass line in measures 2, 3, and 5.

Harmonia i creació

Veü

Clarinet en Sib

Clavicèmbal

4

Ve.

Cl. Sib

Clv.

4

Lectures i entonació

24. Recita la següent lectura (sense entonar). Cal que portis el compàs i pots subdividir-lo, si ho creus convenient.

Adagio ♩ = ♩. ♩ = ♩

4

25. Canta la següent lectura. Cal que portis el compàs.

Andante

Veü

Piano

4

Ve.

Pno.

8

Ve.

Pno.